

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, péntek, november 11

Tizenegyedik évfolyam.

KÜLÜGYEINK.

A magyar delegáció legutolsó gyűlésén igen figyelemre méltó dolgok történtek. Az egész jelenetre egy bécsi tudósító adta az okot, a ki Kállaynak az osztrák-magyar-olasz barátságra vonatkozó szavait oly alakban tárta világ elé, hogy épen ellenkező hatást tett, mint, a mi a nyilatkozat által czéloztatott; míg a magyar lapok megbízhatóbb kézből vévén az értesítést, tudósításait a való tényállásnak felelt meg. Az osztrák lapok értesítéseiben azon egyszerű etiquette-el lenes kifejezés fordult elő, hogy Olaszország kényszerítve volt monarchiánk barátságát keresni.

Nagy udvar ez az Európa, s a világ sorsának dolgaiban roppant szerepet játszik az udvari diplomaticus etiquette. Sohasem tudjuk eléggé bámulni azt a kifent, nagy horderővel bíró, mégis semmit mondó nyelvet, melyet a diplomácia használ. Ugy rémlik előttünk, mintha a szónokot ezer meg ezer tövis környezné mindenfelől, s mégis kényszerítve volna rá, hogy nagy mozdulatokat végezzen e kényelmetlen posztóban. Mintha szavaiban, hol egyik, hol másik tövis elől kapkodná a tagjait, de oly sima óvatossággal, nehogy a másik oldalon vágja magát a tövisbe. A népek bármily nyersnek legyenek egész tömegükben, képzelhetetlenül érzékenyek, s alig lehetne egyes emberekül annyira szeszélyes finom társaságot hozni össze, mint a nemzeteknek ugynevezett concertje.

E sajtóságos helyzetből keletkezett, hogy az olaszok épen akkor, a midőn a király-találkozás után jobbot nyújtottak az osztrák-magyar monarchiának, a delegációban tett nyilatkozatok következtében hirtelenséggel elkezdettek, könnyelven szólva orrolni reánk. Az egyik nemzet sem valjha be magának, hogy valamit kényszerítésből végezett, annál kevésbé a büszke olasz, a ki csakugyan nem is volt rá kényszerítve, hogy fejedelmét Bécsbe küldje jó barátságot keresni. Természetes tehát, hogy a bécsi lapok által a külügyek jelenlegi vezetőjének szájából adott nyilatkozat már-már veszedelmes vihart kezdett felkeltetni, mely könnyen dugába dönthette volna mindazt, a mit a jó fejedelem a találkozás alkalmával egymás között elvégeztek. A fenyegető bajnak tehát elejét kellett venni, s ez adott okot arra, hogy a delegációban a fennebb említett fontos nyilatkozatok végbe menjenek. A nyilatkozatok veje az, hogy hazánk nagybarbecsüli Olaszország barátságát, e barátságban őszinte, s állandóan fennakarja azt tartani. A két király találkozását nem is lehetett megvárni másként, s az érdekelt népek, mint az európai békének biztosítékát örömmel üdvözlék e tényben. Ránk magyarokra nézve azonban a nyilatkozat jellege egy más figyelemre méltó momentumot is árult el, mely még inkább megnyugtathat bennünket a külügyi politika irányára felől. Kállay után a delegációban rögtön gr. Andrássy Gyula szólalt fel, jelezvén, hogy az Olaszországgal megkötött barátságos viszony az ő korábbi külpolitikájának egyenes folyománya, melynek értelmében ő Európa békéjét az érdekelt hatalmak barátsága által óhajtotta biztosítani, s ürvendesebb esemény alig érhetne volna monarchiánkat, mint az, hogy e terve Olaszországgal szemben is megvalósult. Nyilatkozatának ugy hangjából, mint intencióijából kivilágzott az, hogy tulajdonképpen a monarchia külgyeinek sorsa még ez idő szerint is az exkülgyminiszter kezeiben nyugszik; látszott, miszerint a gr. Andrássy nyilatkozatára is szükség volt, hogy Kállaynak szavai súlyt és nyomtatókat nyerjenek, mintha Andrássy gróf jóváhagyása nélkül el sem fogadnák a külállamok az osztrák-magyar monarchia meggyőződésének és akaratának kinyomataiként azt, a mi ez idő szerint a külgyminiszteriumból a nagy világ elé jut.

Gróf Andrássy akaratlanul is elárulta azt a rendkívüli súlyt, a melylyel sz-

mélye és szava a birodalom sorsára nézve bír.

Magyarországra nézve e körülmény bizonyára a legkecsesetűbb és legürvendesebb jelek közé tartozik. A míg a hazának egy gróf Andrássy Gyulája van, és adja az ég, hogy soká legyen, addig biztos garantiákkal bír arra nézve is, hogy a monarchia oly irányban fog haladni, mely Magyarországra érdekeivel a legszorosabb harmoniában van.

Román ügyek előadója. Miután a semmitűszéknél alkalmazva volt a román ügyek előadásával foglalkozott Ládai Ágoston nyugdíjaztatott, Gál József pedig országgyűlési képviselővé választott, az ennek folytán román ügyekre nézve megfűszerezték előadói tisztre a hó 1-től kezdve Cimponeriu Athanasz táblai bíró rendeltetett be a semmitűszékhez. Cimponeriu ma először vett részt a semmitűszéki tanácsban.

A brassói „Gazeta Transilvaniei“, két, ségkívül jellemzett románjaink hazafiságának, azt írja, hogy a nem régen berekesztett román egyházi congressuson Román Miron metropolita csak a megfélemlítés fegyverével tudta kikerülni azt, hogy ismert (hazafias) körlevele miatt a legkeményebb módon meg nem dorgáltatott (!) a congressus által. A brassói lap állítja, hogy Mocsonyi Sándor egy magán értekezésben azt indítványozta, mikép az érsekmropolita vonasék kérdőre, mások ellentmondó argumentumai után pedig ezzel állt el indítványától: „Sok argumentum felhozott, a melyeket megczáfoltak, egy argumentum ellen azonban leteszem a fegyvert, s ez a fölelem.“

Fényes győzelem koszorúzza újra a szabadelvűt párt zászlót Debreczenben. A szél-só bal minden megfeszített erőlködése daczára nem bírta biveinek számát 325-nél többre felvinni. Ennyi szavazatot nyert Madrony Soma a függetlenségi párt jelöltje, míg a mi pártunk jelöltje Körösi Sándor 430 szavazatot kapott. A szabadelvű párt többsége tehát: 105. Sokkal nagyobb, mint a mult választáskor.

A magyar delegáció teljes ülése.

Bécs, nov. 8.

A magyar delegáció ma délelben 1 órakor Haynald Lajos bíbornok érsek elnöksége alatt nyilvános ülést tartott.

Az elnöki jelentések s az osztrák delegáció izeneteinek bemutatása után felszólalt Kállay Béni osztályfőnök: A külgyminiszterium részéről a magyar országos bizottság külügyi albizottságának legelőbb tartott ülésén tett közleményeim felől a lapokban oly tudósítások jelentek meg, melyek részben tévesek, részben és talán sok tekintetben bézagosak. Ez áll a külügyi albizottság tárgyalásáról megjelent körülmények jó részére nézve. Nem lehet feladatunk itt és ezen alkalommal általános rektifikációkba bocsátkozni, köteleseggemnek tartom azonban nyilatkozatom egyikére, mely a legközelebbi bécsi fejedelmi látogatást illeti, megjegyzést tenni és különösen egy hézagot pótolni, a melyhez a sajtóban téves következtetések fűztek. A hézag abban áll, hogy én azt mondtam: „A mi minket illet, Olaszországhoz való viszonyunkat nem önző tekintetek szabják meg, annyiaval nyíltabban mondhatjuk tehát, hogy teljes szűbőbséggel nyújtottunk kezét a nem rég történt közeledésre, melynek becsét ránk nézve csak fokozza azon körülmény, hogy ama barátságos érzelmeket irántunk nemcsak a kormánykörök tanusították, hanem azok az olaszországi közvélemény számos nyilatkozata szerint a nép szívében is élénk viszhangra találnak. Az egymásközi viszony ill barátságos alakulása mellett jövőben nem lesz különösen mit kívánnunk, sem valamitől tartanunk!“ (Ugy van! ugy van!) Ez azon hézag, melyet pótolni szüksegesnek tartottam, nem terjeszkedve ki sem az Irredentára, sem egyebekre, a melyekről szóltam volt. (Általános élénk helyeslés.)

Utána Andrássy Gyula gróf emel szót: Az államszolgálatban sok éven át megszoktam, hogy a miniszterek szavai néha nem úgy jönnek a nyilvánosságra, a mint mondatnak, hanem néha akaratlanul, néha rossz szándékból elfordítottak. Elszoktam tehát a tulzárkenységől. Miután ma én csak egyszerű tagja vagyok az ország bizottságának, még kevésbé van okom értekenykedéssel viseltetni az iránt, a mi az én szavaimból tévesen jött a nyilvánosság elé, és

igy bátran hallgathattam volna és hallgatnék most is, azonban van egy tekintet, a mely felszólásra kényszerít és ez a következő: nem feledhetem el, hogy a mai egyszerű delegátus és ember ugyanaz, a kinek évek előtt volt szerencséje ő felségét, mint az osztrák-magyar monarchia külgyminisztere, Velenczébe kísérhetni és azon politikának alapját letenni, mely ma oly szerencsésen fejlődött. Meggyőződésöm egész hivatalos pályám alatt az volt, hogy az európai egyensúly egyik nagy és fontos kelleke az őszinte egyetértés, a barátságos és benső viszony Olaszország és Ausztria-Magyarország közt. Nem engedhetem tehát, hogy szavam egy hosszú politikai multtal egyenes ellentétben egy magyarassassanak, mintha vagy nézeteim változtak volna, vagy talán nem lettek volna őszinték akkor, midőn azokat tényekkel igyekeztem kifejezésre hozni. Én t. országos bizottság, azoknak egy részét, a melyek a hírlapokban foglaltatnak igen is mondottam, de mily alkalomból? Igen tisztelt barátom, a külügyi hivatal mostani képviselője, midőn az ugynevezett Irredenta társulatokról is megemlékezett, azt hiszem, helyesen törekedett a fegyvert azoknak kezéből kivenni, kik ezen társulatok működése következtében nem bíznak teljesen a jó viszonyok őszinteségében.

Az ő támogatására mondtam én, hogy a nagyon túbecsült társulatok külsőleg ugyan zászlóikra néhány tartományunk elfoglalását tűzték ki, de valódiilag működésük egyszerűen forradalmi és mindenekelőtt az Olaszországhoz fennálló politikai rendszer is általában a monarchikus elv ellen van fordítva; ez volt mindig teljes meggyőződésöm és ma is az. Habozás nélkül ismétlem ezt a nyilvánosság előtt, — sőt többet mondok: Hosszas években kereszttül találkoztam olasz államférfiakkal, de egyre sem emlékszem, a ki szintén ne osztott volna e nézetben, — erről meg vagyok győződve. Lehet, hogy vannak, a kik másép gondolkoznak, de olyanokkal nem találkoztam. Ezt szüksegesnek tartottam kijelenteni, mert azt hiszem, hogy midőn elfordított közlések nyomán tévura vezettek a közvélemény, azt csak teljesen őszinte és nyilvános nyilatkozat hozhatja ismét helyre.

S hogy mit tesz az, ha egy nyilatkozat kihagyásokkal közöltetik, illusztrálja a következő eset: Egy államférfiutól hallottam azt, két kormány közt feszült viszony létezett és daczára annak, hogy az egyik a másik irányában oly követeléssel lépett fel, melyet elfogadnia nehéz volt, készen volt egy távirat, mely a közeledést, a béke fenntartása kedvéért el akarta fogadni, közbejött azonban egy újabb követelés, melyet már az illető kormány nem gondolt elfogadhatónak és a kéz-táviratból, mely tén 50 szóból állott, csak néhány szó hagyatott meg, és néhány felcsérletett, s a kéz-táviratból harczit-telegramm lett. (Mozgás.) — Hogy azon nyilatkozat, melyet én a bizalmas ülésben tettem, mennyire akcentuálta a két állam megbízhatóságát, már az is bizonyítja, hogy t. barátom, a pénzügyminiszter, nyilatkozatamat csak azért, kísérte némi észrevétellel, mert ismerve a praxist, látta, hogy a hadügyi albizottságoknak az erődítésekre vonatkozó előterjesztései alkalmával majd talán találkozik valaki, a ki ebből fegyvert fog csinálni és azt mondja: minnek hát pénzét költeni az erődítésekre, ha sehonnas sem fenyeget veszély. (Helyeslés.)

T. bizottság! nem azért szóltam fel, hogy magamat igazoljam, hanem fel akartam szólalni, hogy a helytelen közlömények ellenében minden kétséget megszüntessek a felett, hogy senkit sem ismerek az országos bizottság tagjai közt pártállásra való tekintet nélkül, a ki a két fejedelmek találkozását, melyt a két nemzet a legőszintébb rokonszenvvel kísért, (általános élénk helyeslés), teljes szívből származó örömmel ne fogadta volna és ne volna meggyőződve arról, a mint én meg vagyok győződve, hogy a legújabb politikai események közt alig volt egy, mely reánk nézve ürvendesebb, mint épen ez. (Élénk helyeslés.)

Mint mindenkinek, úgy nekem is vannak hibáim, nekem pedig hitem szerint sok, de egyet még nem vetettek szememre soha s ez az, hogy ne volna bátorságom azt, a mit egyszer bárhol kimondottam, minden körülmények közt fenntartani, bármi legyen is következménye, akár reám, akár másokra nézve és azért azt hiszem, hogy nyilatkozatomat nemcsak abba, a mi engem illet, de a mi másokra is vonatkozik, alig fogja valaki kétségbe vonni. (Élénk helyeslés.)

A külügyi és hadügyi albizottságok előadói előterjesztik a javaslatoikat, melyek szerint a boszniai csapatok költségvetése a négyes albizottsághoz utasítások, a miután a gazdasági

albizottság jelentése is elfogadtatott, a legközelebbi érdemleges tárgyalás hétfőre tűzött ki.

LAPSZEMLE.

A „Hon“ írja: A külpolitikainál is sokkal fontosabbnak és érdekesebbnek ígérkezik a magyar delegáció tárgyalásai között a magyar területen felállítandó katonai akadémia.

A kérdés nem ezuttal van fölvetve először, már az előző években is hozott a magyar delegáció erre nézve határozatot, de csak is a magyar. Hogy a határozatnak annál nagyobb nyomateka és jelentősége legyen, most az tervezetik, hogy a hozandó határozat hozzájárulás végett az osztrák delegációval is közöltessék. Az osztrákok ugyan — tapasztalásból tudjuk — szükkeblűen szoktak eljárni ott, hol csak némileg is magyar érdeknek vélnek észrevehetni, vagy fölismerni. Lesznek hát köztük elegend, kik perhorreszkálni fogják a katonai felsőbb tanítáznak Magyarországon felállítását. Csakohogy — reméljük — lesznek köztük olyanok is, kik befogják látni, hogy itt tulajdonképpen nem par excellence magyar érdek előmozdításáról van szó, hanem igen is a közös hadsereg jól felfogott érdekeinek előmozdításáról.

Az lehet talán specialis, chauvin osztrák-némét érdek, hogy a hadsereg tisztikarának tanulmányok többsége német legyen. De azt határozottan tagadjuk és kétségbe vonjuk, hogy ez egyuttal azonos lenne a monarchia érdekeivel. Már pedig ott, a delegációban az osztrákoknak egy, mint a hadügyi kormányzatnak ezen utóbb említett érdek magaslátára kell emelkedniök.

Tömerdek példát mutat fel a történelem arra nézve, hogy némely bajoknak kezdetben könnyű szerrel és csekély áldozattal elejét lehetett volna venni, de a konok és agyafúrt rövidlátáson hajózást szenvedett minden. Később már ezer annyi áldozattal és igyekezettel sem háríthatták el a veszélyt, mely az omlott birodalom hajóit mazzott. Nem óhajjuk, hogy ezen ügy is igazolja a historia által nyújtott tanulságokat!

Az „Ellepör“ írja A bécsi sajtó ismeretes arról, hogy a legszellemesebbek egyike, de hogy gyakran tovább is ragadtatja magát a szellemesség, a ragyogási és hatáscsinálási vagy és egészen sensationális természetű által, mint a hogy teheti oly sajtó, mely az események valódi természetének felismerését és hű tükrözését ismeri legtöbb feladatának, melynek minden egyebet alá kell rendelnie. Csak és ez magyarai hajja magatartását a magyar delegáció külügyi albizottságában Olaszországra vonatkozólag tett nyilatkozatokkal szemben; Különösen a „N. Fr. Presse“ excellál ebben a mesterségben. Kállayról azt találja, hogy fagyosan, szinte lenézőleg nyilatkozott Olaszországról, ugy, mintha visszatartásán Olaszország barátságát. Gróf Andrássyrol épen azt találja, hogy megvetőleg nyilatkozott Olaszországról: Valóban sok kell hozzá, hogy valaki a legelőbbi phantasiával is ezeket olvassa ki akár csak abból is, a mi a kérdés a tudósításban valóban megjelent. És valóban azt kell kérdenünk, vajjon nem szerepel-e a léha sensatio-vadászainál komolyabb rugó is, vajjon nem nyilvánul-e itten a roszakarat törekvése compromittálni minden áron, az igazság és loyaltás áron is a magyar állam férőfiakat a külgyminiszteri állás betöltésének küszöbén? Kállaynak újabb nyilatkozatai is elegendők arra, hogy ama félremagyarázatokat a roszakarat és az élénk képezel szűlöményének bejegyezzék. Kétségkívül épen ezekkel szembeni hangsúlyozta az osztrák delegáció előtt újra a barátságos viszonyt, melyben a hatalmakhoz állunk. De minden félreértést eloszlat, minden félremagyarázást megdönt az, a mit ma délután a magyar delegatio plenáriumban mondott: „viszonyunk Olaszországhoz“ — így szólott Kállay — „semmiféle önző tekintetek által nem vezettetik. Annival nyíltabban jelentetjük ki, hogy milyen készséggel nyújtottunk kezét a közelebről történt közeledéshez, melynek becsé reánk nézve annál nagyobb, mivel a barátságos érzelmek nemcsak a kormányzó körökből nyilvánultak, hanem a közvélemény számos nyilatkozata mellett az olasz népszívében is élénk viszhangot találtak.

Magyar reformátusok zsinatja.

Debreczen, nov. 8.

A zsinat nagyobb vita nélkül ma elintézte az alkotmányok a lelkipásztorokról szóló szakaszait. Ülés végén Kovács Antal és társai fontos indítványt tettek: mondja ki a zsinat, hogy a mennyiben római és görög-katolikusok vala mint görög-keletiek házassági ügyeiben szentszéki

Hirdetési díjak.

Egy négyesűg osontiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegű minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stabenbastei Nr. 2. (Eckhan) der Wollzeile 36. Hasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Hasenstein, és Vogler hirdetés közz. irodája: Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapeston Szervitátor 3. sz.

Elgittitai cikkeik

gármond sora után 25 krajczár ártetendő.

biráskodás meghagyatik, a református egyház az 1791. 26. t.cikkben megszerzett egyházi bíráskodhatását igénybe veszi és egyházi bíróságait válóperekre vonatkozólag szervezni fogja; ha azonban az állami törvényhozás minden válópert világi bírósághoz utasít, egy a reformátusok is feladják az egyházi törvényszékek iránti jogukat. Az indítvány kinyomtatván, tárgyalásra tűzetik.

— nov. 9.

A zsinat ma d. e. 10 órakor tartott ülésén tárgyalás alá vétetett az alkotmánytervezetnek a lelkipásztorok magánéletéről szóló fejezete.

A. 148.—152. §§. elfogadtattak, a 153. §. kihagyatván, a 154.—156. §§. csekély módosításokkal fogadtattak el. A 157. §-nál, mely a papok ruházatáról szól, Kovács módosítványt nyújt be, mely szerint a papnak szabad tetszősére hagyatik, tisztességes fekete ruhában járni, de egyenruhát nem akar. E kérdéshez többféle szempontból sokan szóltak, végül az indítványozó felszólalása után egy az eredeti szöveg, valamint a különböző módosítványok is elvetettek, és megállapították, hogy a papi egyenruha lesz: begombolt fekete atilla és magyar papi stüveg. A 158. §. Ballagi felszólalása folytán bizottsághoz utasították új szövegezés végett. Következett a II. fejezet, mely az esperesekről szól. A 159. §. hosszas vita után szavazattal többessel fogadtatott el. A 160, 161, 162, 163. és a 164. §. a) b) c) d) e) pontjai változatlan elfogadása után az ülés d. u. 2 órakor véget ért.

BELFÖLD.

Kiskapus, 1881. nov. 8.

(Végválasz Erődi David, ez idő szerint még Kiskapusi plébánosnak a „Közmtvelődés“ben tett nyilatkozatára.)

Röviden akarok válaszolni az ön féltelen vergődéseire:

A feleletben említett vádiratot nagyjában ismerem, s hogy azt egy bizonyos mozzanaton lakó uri ember írta, tudom; de tudom azt is, hogy csak ismételt sürgetésére híveknak, s azon kijelentésére teljesítette, mert félt attól, hogy miként állíták inkább idegen ember által fizetésért íratván meg, semhogy ön legyen továbbra is nekik papjuk, a kiskapusi magyar katolikusok szennyes dolgát majd olyan ember tudja meg, ki sem nem magyar, sem nem katolikus, s e két dolog mellett compromittálva lesz a nagytiszteletű magos elorus is egyik érdemétlen tagja szűrmélyében. A mi a vádlólevélben fel van hozva, a kiskapusi hívek információja folytán íratott, s hogy sem hazugság, sem rágalom nincs benne, azt úgy hiszem eléggé igazolta azon körülmény, hogy nagyon sokan aláírták s hogy a vizsgálat folytán a felekkel felvett jegyzőkönyvek megerősítik. Ön ugy beszél az ön mellett levő igazságról a publikum elvakítása céljából, mintha csak önnek adatott volna az igazszólás, pedig ön maga legjobban meg van győződve az ellenkezőről. Ugy tesz ön, mint a vízbe fulló, kapkod ide, kapkod oda, mooskolódik, szörja azon sárt, melyben foteleg, másokra, de bizonyítani egyetlen válaszában sem bizonyított semmit.

Hazugnak, rágalomnak nevezi a vádlóval állításait! Hát ugyan kérem hazugság, rágalom-e az, hogy ön híveit zsarolta a magas temetési taxákkal? Hazugság-e az a bizonyos füzfa historia? Ezekért van Karsai és ifj. Pál nevűk után rítkított betűkkel a buzgó katolikus szó. Hazugság, hogy hívei gyűlölik, pénzért sem megy senki önhöz munkába? Hazugság-e az, hogy midőn szakadó esőben buzával megrakott szekeret a kapu közé szorult, nem kapott egyetlen embert, ki segítsen? Ezek csak egy részét képezik a vádlóvélnek, de hazugságok-e ezek? Nem beigazolt tény mind annyi a vizsgálat folyamata alatt? Bizonyítékokkal álljon elő Erődi úram állításaira, de nem mooskolódással! Hanem persze az ember olyan kalappal köszön, milyen van.

Nem önért, mert e célból kár a szót tovább vesztegetni, hanem azért, kik talán az ön föllentéseinek, mooskos válaszában föllútk, megjegyezem e helyen, hogy az a Medgyesen lakó uri ember azért elegyedett a kiskapusi ügybe, mert félt, hogy a hívek elkieseredése, ha a pap eljárása ellen nem tereltetik az a rendes mederbe, ha panaszaikkal nem juthatnak illetékes helyre; vagy tettelegességben, vagy a hívek egy részének más vállásra leendő áttérésében fog nyilvánulni, s mindketőt vagy ezek bármelyikét is rosszabbnak tartotta a rendes panasznál, hol mindkét fél igazolhatja saját álláspont-

ját. Szándéka tiszta, czélja nemes volt, mert megakart a kiskapusi egyházat óvni a felbomlástól, hová őn vezette.

Nyilatkozatának utolsóelőtti bekezdésében foglaltakra nem reflektáltak, az olyan jezsuita hízélgésekhez nem értek; űnre bizom, kinek nagyon is oka lehet ő exellentiajának különben ismert nemesszívűségére és jószágára hivatkozni s az által az őn irányában fogantatósítandó intézkedésének életét lehetőleg szelidíteni. Különbben — ismét szeliden szólva — állent itten is, mert mi sem panaszkodni Haynald ő eminentiájához nem mentünk, sem a felemlített cikkben a templom porig égéséről szó sem volt.

Őn egy plébániából sem menesztett! Igaza lehet! Midőn láttá, hogy személye gyűlöltté vált, midőn híveinek gyűlöletét magára zúdított, s ezek minden eszközt (sokszor nem tisztosítást is uti ante Kapus) megragadtak, hogy őnt menesszék, akkor kérte elhelyezését s a püspöki szék kérelmének kegyesen helyet adott.

Lám jó uram, én érvekkel, tényekkel állok elő, őn pedig csak mocskolódással felel, ilyen fogverekekkel és ellenféllel pedig én harcolni nem szoktam, azért e tárgyban önnel feleslegelni tovább nem fogok, ha mindjárt megreterálsanak nevesi lépésemot, mire el vagyok készült. Hogy kinek van igaza, megválik abból, marad-e őn továbbra is Kapuson plébánosnak vagy sem? Meglátjuk a püspöki szék továbbra is őn által vezetett azt a nyáját, mely őn saját előljárójának mondása szerint „a papért meggyűlölte vallását is” (ipsissima verba), vagy elkerülendő a nyáj szétfutását, más embert nevez ki oda plébánosnak!?

Ha őn még bár egy évk Kapuson plébános lesz, én nyilvánosan önnel adok igazat, de ha meg, természetesen saját kérelmére is, engedje meg, hogy nekem legyen igazam. Addig pax nobis.

Kapusi.

Nagy-Szeben, 1881. nov. 9.

(A német műkedvelők.)

A „Magyar Polgár” több versen tudósításokat hozott az itteni műkedvelők előadásairól. Hogy e tudósítások a közreműködő tagok igyekezetéről méltó elismeréssel, azok játékaról jó akarólag és buzditólag szólnak, azt minden elfogulatlan ember csak helyeselheti.

Ámde azzal a dicsérettel, melylyel ama tudósítások egyike a kérdéses játékoknál előadók sokat üdvöztet, az itteni közvélemény — ezt pedig a legnagyobb határozottsággal mondhatom — egyáltalában nem ért egyet.

Ennek oka nagyon egyszerű. N. asszony t. i. saját hatáskörében eszközli a jegyek elárúsítását minden ellenőrzés nélkül. Ezen körülmény már magábanvéve elég okot szolgáltat egy és más rossz nyelvről furcsánál furcsább észrevételeire és következtetéseire. Ehhez járul még, hogy azon egyetlen egy részletes kimutatásban is a többi a híres „jöttem”, mentem, ettem, ittam kaptárára volt készítve), melynek közreadására N. asszony mintegy erkölcsileg lett kényszerítve, oly költségtérteket fordulnak elő, melyek általános megütkö-

zést idéztek elő. Így például nagy hahotát keltettek a következő kiadási tételek: „Frissítőkért a próbákön 4 frt 40 kr., pirosítókért 6 frt 80 kr. Ehhez aztán nem kell bővebb magyarázat.

Itt mindenik színházlátogató tudja, hogy Nagy-Szebenben bármely társulatnál a napi költség mindegyik egyes színi előadásért (a költségbe beleszámítva a föllépési díjat, vulgo „Spielhonorar”-t is, melyet az igazgatóság minden egyes tagnak külön fizet esténként) legfeljebb 55 frt-ra vagy rendkívüli esetben 60 frt-ra rug; a földicsért N. asszony pedig minden egyes előadás után részletezetlenül összeviszza 103, némelykor 113 frtnál is több napi költséget csinál.

Ez talán mégis egy kicsit pazarosáfkodás azon pénzzel, melyet a közönség szegény iskolás gyermekek karácsonnapra „angyal”-ára áldoz.

No de ezen bajosan lehet segíteni, minthogy az ily magánjátékonyasági „Gschicht” számadásai megvizsgálása nem igen tartozik a hatóság illetékességéhez.

Ha mindazonáltal ezen „játékonyasági” ügygel foglalkoztam, azért tottem, mert N. asszony saját pénztárából f. hó 14-én új játékonysági előadást rendez, még pedig a „Veres keresztegyelet” javára.

Ezen egyet „országos” lévén, a belügyminisztérium mult hóban 50,200 sz. a. felhívta a törvényhatóságok figyelmét a veres keresztegyelet részére rendezendő játékonysági előadásokra.

Valjon ez alkalommal ki fogja ellenőrizni N. asszony jegyárúsítását és költségi számláját? Szebeni.

Városi képviselői bizottság ülése.

A városi törvényhatósági bizottság tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott a városház nagytermében. Elnök Minorich Károly polgármester ur megnyitván az ülést, Szvacsina Géza előadó tudomásra hozta, hogy Kolosvárnak zárt városá tétele ellen a pénzügyminiszter urhoz felküldött városi küldöttség eljár a miniszter urnál és a tárgyalásoknál Ludvig osztálytanácsossal folytatja. E tárgyalások folytán a városi küldöttség egy ajánlatot tett a miniszteriumnak, hogy a bor és husfogyasztásért fizet évi átalányul 54 ezer forintot, a cukor-, kávé és söradót pedig megajánlott 20 ezer forintot. A miniszter ur ő nagyméltósága beleegyezett abba, hogy a város a bor és hus- s a cukor-, kávé és söradót megváltja. Elfogadja a bor és husfogyasztásért felajánlott 54 ezer forintot, de a cukor-, kávé és söradó évi megváltásáért 24 ezer forintot kíván, tehát 16,164 frt 93 krral többet, mint a mennyit eddig fizet a város.

A pénzügyminiszter leirattal felszólította a kolozsvári pénzügyigazgatóságot, hogy tudassa a városi tanácsot elhatározásáról. A pénzügyigazgatóság átiratban felhívta a városi tanácsot, hogy nyolcz nap alatt tudassa elhatározását a pénzügyigazgatósággal. A városi tanács szakosztálya behatároltan tanulmányozta a kérdést és arra a meggyőződésre jött, hogy a városnak, ha a kívánt 74 ezret meg is fizeti, még e mellett is kára van a cukor-, kávé- és söradónál, de ezzel szemben viszont évenként legalább 5—

Az uton még száz új aggodalma támadt. Nem gondolod-e, hogy fel kellett volna vennem fekete nadrágot? Menjünk vissza érte!

— Nem papa! ez nem szükséges. Az erdőből egy rigó fittyre hallatszott.

— Alfrédkém hallod-e, ez a halálmadár, térjünk vissza!

Ilyen és hasonló késedelmek közt érték el végre a házhoz, hol Paltsinsky lakott. Gottwald ur előbb félénken körülnézett, mielőtt belépett volna, száználmas pillantást vetett Alfrédkére s felsóhajtott. Te akartad ezt fiam! En még most is késés volna visszafordulni, ha bele szólhatnék a dologba! Legnagyobb meglepetésére azonban az ismeretlen egészen tisztességes és szeretetreméltó férfinek találta, kinek, miként azt Gottwald ur örömmel tapasztalta, egyetlen fegyver sem volt szobájában. Alfréd ellenben oly annyira fel volt izgatva a titokszertől, hogy a fogadtatásnál kés szúrta testébe, a legborzasztóbb halálfélelemből a legcsapongóbb jókedvbe esett, s végre annyira ment, hogy a gyilkost, a rablót, a tolvajt meghívta a maga saját házába. Viszszamenet közben így szólt fiához: Mégis szép a világ, nemde Alfrédke?

Következő napon Paltsinsky látogatást tett előbb a bátor amazonnál ennek nemesi birtokán, s a Gottwald családnál a földön. Itten ügyesen regente mind

6 ezer forint marad a polgárok zsebében az apró marha vágatásokért. Ha a boradót felemelné a város, ez évenként csak 3 ezer forintot hajthatna, a többi különbüzetet a husfogyasztási adónak kellene fedezni.

A tanácsnak a helyi mészáros társulat azon ajánlatot tette, hogy ő kész, ha a város megváltja ez adókat, a bor és husfogyasztási adó beszédét kibérteni, természetesen a törvényszabta kezelési díjakért. A tanács hosszasanban indokolt véleményében ajánlja hogy váltsa meg a város a bor és hus, a cukor kávé és sörfogyasztás adót évi 74 ezer forintért. A városnak a cukor, kávé és sör adónál mindenesetben 5—6 ezer forint kára lesz, de ez másoldalról viszont kárpótolatik az apró marhák után a polgárok zsebében maradó 5—6 ezer forinttal.

Bonigni Samuel szolt először a tárgyhöz, s vádolja a küldöttséget „miután az nem volt felhatalmazva a város nevében ajánlatot tenni a pénzügyminiszternek. Nézte szerint a városnak csak kettő között kell választania vagy megváltja a miniszter által kívánt 78 ezer forintot vagy pedig hagyja, hogy a pénzügyminiszter kezelje a fogyasztási adókat zárt városként kezelés mellett.

Szvacsina védi a küldöttséget és azt mondja hogy a küldöttség nem tett kötelező ígéretet.

Bonigni erre kéri a multkori közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasását.

Frits Albert főjegyző helyettes felolvassa.

Ezután Dr. Haller Károly egyetemi tanár emel szót s elmondja, hogy mint ama küldöttség egyike szorony tagja köteletségének tartja a küldöttség megtámasztására pár szóban felelni. Elmondja hogy a küldöttség nem tett kötelező ígéretet, csupán csak egyszerű ajánlatot a törvényhatósági bizottság jóváhagyásának fenntartása mellett. Ez ajánlatot meg kellett tennie mert a miniszter el volt határozva, hogy Kolosvárt város a fogyasztási adókra nézve zárt városá teszi. Szóltak még többen a tárgyhöz, míg végre dr. Groisz Gusztáv emel szót. Nem akar ugyanod visszatérni a már elmondott vádakra melyek a küldöttség ellen felhozottak habár kénytelen bevallni hogy az nem fogta fel küldetésének feladatát. Mert, szerinte, kötelessége lett volna a küldöttségnek a miniszter ő nagyméltóságát a város jól fel fogott érdekében tőle lehetőleg meggyőzni hogy a kirotvott adók a városra terhelők s hogy ezt számokkal kimutatva, rábírják a minisztert a kirotvas leszállítására. Az előadó ur fejtegetései és a tanács véleménye szerint a városnak ha a 74 ezer forint évi általánban váltja meg a fogyasztási adókat okvetlen kára van; belenyugodna még ebbe is ha legalább biztosítottok látna hogy e kár huzamos időig ugyanennyi marad és nem fog a szükséglet szerint évről évre szaporodni. Azonkívül a miniszter által leküldött szerződési minta értelmében a miniszter ur a szerződést a várossal úgy óhajja megkötni, hogy félvénkinnt tetszése szerint bármikor felbonthatja. Végül nem fogadja el sem a miniszter által kért 78 ezer sem a küldöttség által felajánlott 74 ezer forintot, s indítványozza hogy fizessen a város a fogyasztási adóért évtől általánul csak annyit, mennyit ez évben fizetett s ha a miniszternek ez nem tetszik ám tegye zárt városá Kolosvárt és kezelje saját költségén a saját pénzügyi közgei által. Több oldalról emlitetni hallotta, hogy a zárt városá tétel városunk kereskedelmi forgalmának

kettőt. Komoly méltósággal viselte magát és ez Faniskára sokkal kellemesebb benyomást tett, mint imádoinak összes unalmas hízélgése és hódolata, mihez már hozzá volt szokva. — Gottwaldéknál a többieket hagyta beszélni és ez aztán versenyt keltett az ifjabb és öregebb Gottwald s Bella kisasszony közt. Apa és leány oly visitást vittek végbe akár egy sereg papagáj, mikor Alfrédke közbedörgött jegesmedve szerű hangjával, az állatsereglet tőkéletes volt. Ugyanez estlen jelent meg először a parkban a gyógyásztánál, mindenkinek bemutatattott, s egyszerre benne volt a társaságban, melyet eddig annyira került. A társaság minden tagja igen örült, s titokban mindenki azt tervezte, hogyan derítse fel a titkot, s mindenekelőtt, hogyan bírja szólásra.

— Szeretném látni — szolt Scrubka asszony — vajjon nem birom-e rá a beszédre. — Inkább hinném édesem — szolt férje — hogy ellenkezőleg a hallgatásra bírúad, ha amugy is nem lenne néma. Ez a nőnemű cicero munkához látott tehát. Midőn másnap reggel Paltsinsky megjelent a sétátéren, Scrubka asszony azonnal hatalmába kerítette, s nem engedte többé szabadon: sőt még vele és férjével kellett ebédeljen s azután whiskit játszó. Ráadásul este, ez a falusi házaspár, mely rendszeren a tyukokkal tért aludni, sétára szánta magát a hold fényénél s hazakísérte őt. Paltsinsky megadta magát sorának, csendesen hagyott mindent megtörténni, de egy elhaló szócska sem jött ajkára.

(Folyt. köv.)

kára lenne. Ez nem áll nézete szerint, mert azért azon vidéknek melynek kereskedelmi gyupontja eddig Kolozsvár volt az ezutánra is az marad azon vidékre nézve.

Dr. Groiz Gusztáv indítványa zajosan megéljenetett. Szóltak még ezután Nagy Lajos, Dr. Haller Károly és Huflesz Károly.

Bartha Miklós hosszabb és magas politikával kevert beszédet mondott, melynek azonban nem volt más hatása mint hogy az időt töltötte, s mely után Dr. Groiz indítványa került névzeinti szavazás alá.

A szavazás folytán Dr. Groiz indítványa 23 szóval 20 ellenében elfogadtott.

Ezután szíjv és óriási lármá közt melyből egyedül az elnök csendre intő csemettyűje hallatszott ki Barta Miklós azt akarta inditványozni, hogy, miután, szerinte az által, hogy a városi tanács ajánlata nem fogadtatott el még nincs eldöntve, hogy mit tegyenek, jó lenne talán holnap a közgyűlést eziránt folytatni, de indítványát nem hallgatta meg senki s a tagok szétszórtak.

A bánffihunyadi gyermekjáték készítő tanműhely átvétele.

A földmívelés ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi miniszter a következő leiratot intézte az erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő együlethoz:

Folyó évi október hó 26-án 91 szám alatt kelt felterjesztése folytán értesitem az együletet, hogy a bánffihunyadi gyermekjátékszer készítő tanműhelynek államilag leendő kezelése céljából szükséges felügyelő- és ellenőrző bizottság elnöki tisztének elfogadására és ezen bizottság megalakítása céljából szükséges előleges tárgyalások keresztülvitelére a másolatban idezart intézkedéssel Gyarmathy Zsigmond bánffihunyadi földbirtokos urat oly hozzáadással kértém fel, hogy ezen előzetes tárgyalásokra Békéssy Károly egyestületi igazgatót is hívja meg; megjegyezvén, hogy a megalakítandó bizottságba az egyestület kívánságához képest, nevezett egyestületi igazgatót rendes tagul is kinevezni szándékozom.

Az érintett előzetes munkálatok befejeztével, a bizottság végleges megalakítása és a tanműhely átadása, illetőleg átvétele érdemében teendő további intézkedéseimről az egyestületet annak idején értesíteni fogom.

Budapesten, 1881. évi november hó 4-én. Br. Kemény.

A földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 1881. évi november hó 4-én 40841. sz. alatt Gyarmathy Zsigmond urnak mint a bánffihunyadi m. k. állami iskolák gondnoksága elnökéhez a következő rendeletet intézte:

Az erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő egyestület a bánffihunyadi gyermekjátékszer készítő tanműhely kezelését anyagi erő hiányában sikerrel nem folytathatván, a tanműhelyt, állami kezelésbe leendő vétel céljából minden visszagyény nélkül összes felszerelésével együtt feltétlenül átadni hajlandóknak nyilatkozott. Ennélfogva ezen tanműhelynek állami kezelés alá leendő vételére a tanműhely további vezetését elhatároztam, felügyeletét és ellenőrzését pedig egy e célból Bánffy-Hunyadon szervezendő bizottságra szándékozom átruházni. Azon buzgó tevékenység folytán, melyet Nagyságod a szóban lévő tanműhely létesítése, vezetése és fenntartása körül kifejtett, bizton számítok arra, hogy Nagyságod a szóban lévő s jövőre államilag kezelendő tanműhelytől hasznos közreműködését jövőre sem fogja megtagadni; ezért egész bizalommal felkérem Nagyságodat, hogy arra nézve, vajjon a tanműhely mellé felállítani szándékoló kezelő bizottság elnökségét elvállalni hajlandó-e? lehetőleg mielőbb nyilatkozni sziveskedjék. Azon esetre, ha Nagyságod az elnöki tiszttel elfogadni szives leendő, felkérem, hogy Binder Lajos erdélyrészi ipari felügyelővel, továbbá Pál Károly bánffihunyadi fels. néposkolai igazgatóval, Békéssy Károly egyestületi igazgatóval és Schönbunt Károly tanműhelyi művezetővel azonnal tárgyalásokat sziveskedjék megindítani a felügyelet, pénzürti kezelés és ellenőrzés szabályozása tekintetében, az ezen tárgyalások eredményéhez képest elkészítendő utasítási tervezetek felterjesztése mellett, arra nézve is felkérem Nagyságodat, hogy a bizottságba Pál Károly, Békéssy Károly és Schönbunt Vilmos kivül kinevezendő 3 tag iránt alkalmas s ezen tagság elfogadására hajlandó egyének ajánlani sziveskedjék; e kijelölések tekintetében kérem figyelemmel lenni arra, hogy a bizottságban a kereskedő elem is képviselést nyerjen. Ezen előterjesztései folytán a bizottsági tagok kinevezetési s a szükséges utasítások kiadati fogvan, a bizottság azonnal megalakulhat. A megalakítandó bizottság első teendője lesz, az egyestülettől a tanműhelyt feltartászerűen átvenni, mely tényről egy általam annak idején kiküldendő központi tisztviselő is közre fog munkálni. Fentebbi intézkedéseimről egyidejűleg az erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő egyestület, valamint Binder Lajos ipari felügyelőt (lakik Sepsi-Szent-Györgyön) megfellelőleg értesítvén, ez utóbbit oda utasítottam, hogy megvizsgálja esetleg

táviratilag teendő felszólítására haladéknélkül Bánffihunyadra utazzék s a szükséges teendőket nagyságoddal egyetértőleg vegye foganatba.

Báró Kemény, s. k.

A tövényhatóságokból.

(Torda-Aranyosmegye közigazgatási bizottságának ülése.)

Torda-Aranyosmegye közigazgatási bizottsági gyűlése főispán br. Kemény György elnöklete alatt mai nap tartott meg, melynek nevezetesebb mozzanatait röviden a következőkben említem:

Veress Dénes alispán előterjesztése a megye mult havi közg. állapotáról, azt tinteti fel, hogy a személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvűnek mondható, megtámaszkodások elő nem fordulván, a közbiztonság jónak mondható.

Az arvaszéki elnök jelentése kimutatja azt, hogy megyénkben az árva ügyek a legteljesebb mértékben pontossággal kezelteknek, melynek igazolásul elég lesz megemlítenünk azt, hogy a mult hóban beérkezett 372 ügydb mind ellátott; s igazolja még az is, hogy november 1-én a gyámság alatt állott létszáma 8213-ot, a gondnokság alatt állóké 53-at tesz, a kik feletti felügyelet, mindenesetre nem csekély gondot igényel.

A főorvos jelentéséből örömmel győződünk meg arról, hogy a mult havi kedvezőtlen és egészségtelen időjárás ellenére, is a közegészségügyi állapot megnyugtatónak mondható. A gyermekek között Tordán, Gyéresen, Egerben s más községekben járványkényt felleptt kanyaró (morbilli) már mindenütt szűlő felbe van s annak nem sokára teljes megszűnése remélhető.

A kir. adófelügyelő előterjesztése szerint, megyénk mult havi adózási állapota következő eredményt tünteti fel:

Megyéknök sept. végén adótartozása volt 217,529 frt 81 és fél kr. melyhez hozzáadva a f. évi oct. 1-én fizetni kellett 4-ik évnegyed részletet 95615 frt 27 krt. a tiszta adótartozás tett 313,145 frt 11 és fél krt. Miből oct. hóban befizetett 48287 frt 88 kr. töröltetett 4021 frt 91 kr. utólagosan előírva lett 1497 frt 9 kr. s így maradt oct. hó végével 262,331 frt 51 és fél kr. Hadmentességi díj ezimben befizetett 3044 frt 36 kr. Marad hátralék 42149 frt 63 és fél kr. Az ily lejáratékony hátralék teljesen igazolja az adófelügyelő urnak azon észrevételét, miszerint az „Ellenzék” közelebbi számában az ő eljárása inhumanusnak van feltüntetve: holott még így is az adóhátralékok fizetése a lehető legényhábban történik, pedig az államgépezetnek fenn akadni nem lehet, s minden esetre első hazafias kötelesség a mindnyájunk felügyelettel foglalkozó államal szemben az az iránti kötelezettség teljesítése, s egyáltalában nem értjük az oly ellenzékeskedést, hol a correctül és loyálisan eljáró államközég támogatását meg kötelességének teljesítéséért, s tartozunk azon kijelentéssel, hogy mi az adófelügyelő ur eljárását teljesen loyálisnak tartjuk.

Királyi tanfelügyelő jelentése ez idő szorint semmi nevezetesebbet, legalább olyant nem foglalt magában, mely jövő közigazgatási gyűléseken ne tárgyalatnék, így arra még visszatérhetünk. Most azonban megjegyezzük azt, hogy több iskolai számadást és költségvetést terjesztett elő.

r. l.

A magyar földtani társulat ülése.

nov. 9.

(Eredeti tudósítás.)

A magyar honi földtani társaság Reitz Frigyes elnöklete alatt ma ülést tartott. Ez ülésnek legérdekesebb tárgya volt

Hantken Miksa hivatalos jelentése az 1880-iki zágrábi földrendésről, melyet Inkey Béla olvasott fel. A jelentésből tudjuk, hogy a földrendés által okozott károk hivatalos becsles szerint 2 millió forintra, emelkednek. A földrendés egész területe 6000 négy-szög mértföldre terjedt. Kiindulást a zágrábi Slomán hegységéből vette; a legnagyobb erényilvánulás területét oly elysis alaku, melynek térfogata 20—24 négy-szögmértföldet tesz. A csekélyebb károk területének legnagyobb átmérője 10, legkisebb 8 mtd. A földrendés terjedésének sebessége másodpercenkint 22 kilometer volt. Az észlelt mozgások természetükre nézve háromfélék voltak, u. m.: hullámozó, alólról felfelé irányult vagy oldalagos lökések és egyszerű rezgések; forgó vagy örvényző mozgás nem fordulhatott elő. A tünemény okát Hantken a Slomán hegység tektonikájában keresi és e szerint ezen földrendést az u. n. vetődési (dislocationalis) rengések osztályába sorozza. A többi földrendési okokat, u. m. vulkánok hatását, földalatti áttegek beszakadását ez esetben nem tartja alkalmaszatónak, Falb elméletét pedig elveti is elveti.

Dr. Staub Mór bemutatta ezután azon növénymaradványokat melyeket Halavats Gyula Szörénymegye mediterrán rétegeiben gyűjtött. Ezek a következők: Cystoseira communis ung. Acer tribolatum oll. br. és egy új faj, melyet az előadó Rhns deperditának nevezett el. Az előadó ez alkalommal előadta a Cystoseira fajokra nézve eddig ismeretessé lett adatokat is. Vé-

gll'Inkey Béla felolvassa dr. Primics György beklüdtött értekezését, mely több boszniai közet fajnak u. m. amphibolpaláknak, olivin — gabbrónak, enstatitos és dialla gos olvin közeteknek végre két quarz trachytnek közzetani bírálatát tartalmazza. —

A felolvasásokat választmányi ülés követte, melyen csekélyebb jelentőségű folyó ügyek intézettek el.

Iparügy.

Selyemtenyésztési Magyarországon. A földmívelési ipar és kereskedelmi miniszternek a selyemtenyésztés emelésére tett üdvös intézkedései s Bezzeredy Pál miniszteri biztos szakavatott eljárása folytán a selyemtenyésztés hazánkban egyre nagyobb mérvet ölt s ma-holnap egyike lesz a szegényebb néposztály legjövendelműzőbb kereset forrásának. Mig ugyanis a múlt évben összesen 12.000 kiló selyemből termeltetett s ennek értékesítéséért 2000 forint folyt be, addig a jelen évben 45.000 kiló gubó termeltetett. E szép eredmény arra bírta Bezzeredy Pált a selyemtenyésztést emelésre végett kiküldött teljhatalmú biztost, hogy selyemtermelésünknek egy eddignél jobb piacot keresen. Mint értesültünk Bezzeredy úr e célból a legközelebbi napokban Olaszországba fog utazni s ebbeli szándékát már tudatta is a földm. miniszterrel.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Lecco egy új operettje, a Nap és éj (Le jour et la nuit) került színpadra. h. hó 5-én Párisban a Theatre des Nouveautésban. Szövege Vanloo és Leterrier ismert librettisták tollából került ki. A cselekmény nem új, azonban a mese komikumát képező félreértések mindvégig derék hangulatban tartják a publikumot. A siker oroszlánrésze „Angot asszony” hírneves szerzőjét, és Ugalde kasszonymot, egy egészen új színpadi jelenséget illeti, ki e szerepében veszedelmes társnője lőn Judic asszonynak.

Sarah Bernhardt ötödikszára „Sphinxben lépett fel, mely alakítására méltó párja a „Frou Fronnak bámulatosan tökéletes technicájával és okomoiájával ez este mindenkit meglepett. A francia művész naponként emelkedik a bécsi közönség előtt, s oly érdeklődést kelt, hogy alig vétekdik vele bárki is. E fajta lelkesített érdeklődést sem Patti, sem Rossi vagy Salvini nem keltette. A bécsi csodásebb jtemperamentum közönség többet említi a „Sarah Bernhardt” nevet egy napon, mint többi művészeit hónapokon át. A kíváncsiság is folyvást győzi. Ha meg tudják, hogy a francia művész a Ringtheaterhez köcszik, annyian állják útját, hogy alig juthat céljához. A Grand Hotel, hol szállva van, valószínűleg ostrommal szállják meg. Esténként, ha a színházhoz játéka indul, a közönség a vendéglő lépcsőit az emeletig ellepi és úgy lesi az érkező művészt. Sarah Bernhardt kiálltatta szobornait is és vasárnap szobrai közt fogadta a főúri vendégeket. Andrassy Gyula gróf nejével a francia nagykövét: gróf Dünchalt fiával a török nagykövét Edhem pasa, a belga követ de Jonghe, a svéd követ b. Essen mind fölkeresték a színművész-szobrászot szobrai közt és elárastották bizelgesekkel, bokjaikkal. A művésznő két házony ruhában fogadta vendégeit és különös formájú kalapot viselt, mely exotikus madárakkal volt díszítve. Egész délelőtt nagy próbája volt a színpadon, hanem ezért a legelőnkebben társalgott vendégeivel.

A TRÓNÖRÖKÖS UTJA.

M. Váshely, 1881. nov. 7.

Az erdélyi részek csakugyan részestülni fognak azon örömben, hogy a trónörökös párt vendégül tisztelhesék.

Hétfőn még csupán annyit távított Maros-Váshelyre a trónörökös udvarmestere Nosztiz gr., hogy Rezső trónörökös megtartandja tervezett medvevadászatát s 17-én Görényben lesz, ma már tudjuk azt is, hogy fenséges nejével jön és hogy 12-én hétfőn délbe érkezik meg a szélely fővárosba.

A fenséges asszonynyal jön udvarhölgye Páfi grófnő s a trónörökösével Frigyes főherceg. Kivülök számos osztrák és cseh főúr rándul le a vadászatra és a trónörökös udvartartásának tekintélyes része.

Mielőtt a fogadtatásra irányult előkészületekről írunk, tudathatam, hogy a vadászat, a dologhoz értők állítása szerint, minden valószínűség szerint jó sikerű lesz. A medvék a görényi havasokban igen el vannak szaporodva. Kivált úgy ősz elején a legszebb eredményt lehetett volna megejteni a vadászaton. Garázdálkodtak a macskák akkortájtban, a környékbelieknek igen sok kárt okozva. Azóta azonban beállván a hideg, felvonultak a magasabb havasok helyekre, (ezért fejezte is ki aggodalmát Béldi főispán az udvarmesteri hivatal első sür-

gönyére, válaszólag a vadászat sikere iránt.) olyik pihenőre is bujt meg barlangjában. Az erdőségi hivatal azonban nehányát szemmel tartotta, s mint hiteles forrásból hallottuk, mintegy két tucat bundás felhajtására lehet reményeség.

Tegnap megérkeztek a vadászutyaik s az udvari cselédségből nehány s megállás nélkül mentek fel Kis-Görénybe.

A trónörökspár fogadtatására nézve nagyobb mérvű intézkedéseket tesznek M. Váshelyt. Az indóháznál Béldi főispán fogadja a fenséges párt, a tisztviselői kar és a kommunális tagjaival. Az indóház virágok- és lobogókkal lesz díszítve s az uton, mely a városba vezet, a megye részéről kiállítandó banderium várja.

A város első házánál diadalkaput állítanak fel s az utcák hosszában a hivatalok, ipartársulatok tagjai fognak sorfalat állani. Kivonul a tanuló ifjúság is. Az utak, melyen az átvonulás történik, lobogókkal s virágokkal lesznek ékesítve.

A fogadtatáson nők is vesznek részt kik virágokat nyújtnak át a fenséges asszonynak.

A rendet úgy az indóháznál, mint a bevonulásnál, a tűzoltótestület fogja fenntartani s az egyesített zenekara játszik.

A trónörökös-pár nem időz Maros-Váshelyt, hanem készen váró kocsiokon egyenesen Görénybe hajt. Itt lesz az ebéd is.

A rendező bizottság még e perczben is tanácskozik a fogadtatás részletei felől. A határozatról és egyéb a fenséges pár látogatásáról szóló híreket holnap írom meg. — r. l.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. november 10.

— **A hivatalos lapból.** A m. kir. igazságügyminiszter, dr. Sós Kálmán dévai kir. alügyészt a miskolci kir. ügyészséghez helyezte át.

Helyi hírek.

— **A trónörökös érkezik!** Mint lapunk más helyén bővebben értesülhetnek olvasóink, a trónörökös fenséges nejével egyetemben a hó 14-én utazik Maros-Váshelyre, hol nagy ünnepélyességgel fogadják. A fenséges pár utájában városunkat is érinteni fogja, s így csak ama közóhajnak sietünk eleget tenni, mely e hír hallatára minden polgártársunk köldében okvetlenül támad: vajha áttutazó dícső vendégei beeres kis hazánkunk pár percznyi itt tartózkodásuk alatt is minél fényesebben üdvözlhetők városunk határai közt. Hadd legyen nyilvánvaló, hogy a Királyhágon túl, civilizációknak ez első s legnagyobb keleti gőcpontjában is mily meleg vonzalom lángol az iránt, kire összes nemzetünk büszke szeretettel bizza jövőjét; s hadd érezze az a bájos, télyermek asszonyka, ki szülőföldéről nem egész idegenbe jött közénk, hogy itt is az a lovasias nép lakik, az Erzsébet királyné népe, melyről annyi kecsesetűt hallhatott otthon magyar véreitől. Hatóságunk s polgárságunk együttesen fogjon kezét, a hivatalos rendelkezés s a közszereget sugallata egymást buzdítva hasson oda, hogy mikor az ifjú párral ismét tovább rohog a vonat, mindkettőjük szíve egészen attól az érzelmektől dagadjon, minő csak azok szívében támadhat, kik egy nemzet tulajdonát, lelkesült szeretetétől látják környező magukat.

— **Városi törvényhatósági bizottságunk** a tegnapi félbehagyott közgyűlését ma délután 3 órakor folytatja.

— **A kolozsvári színház**nak taguap jó napja volt, melynek vigasságaiban megérdemelte volna, hogy nagyobb számú közönség is részestüljön. Három kis vigjátékot adtak, s egyik kedélyesebb volt a másiknál nem is tekintve, hogy a drámának teljes női személyzete részt vett sennük. Az első a „Botesinálta doctor” volt Molierből. A darabról annak idején részletesen megemlékeztünk, itt most csak azt említjük, tel hogy előadása gyönyörű volt a megoldásoknál. Ez követőleg két kis eleven vigjáték adatott elő, az egyiket Narrey írta, s „Egyik olyan mint a másik” címet visel. Egy hevesvéri spanyol erelő, egy hidegvérti muszka nő versenyeznek egymással a felett, hogy egy bizonyos grótot, melyikük szeret jobban. Versengésükben sok mindenféle boboságot követnek el mignem a gróf a mint belép hanyat homlok esik a padlón, s erre mind a két nő hahotában tör ki. Minthogy pedig egy harmadik nő egy más alkalommal, a midőn a gróf ismét elesett nevetés helyett a legnagyobb részvétellel viselkedett irányában, a gróf ez egyszerű módon csupán próbára akarta tenni a színelő ocséssal a nők szeretetét, s helyben mindjárt meg is hívja őket a harmadikkal növel tartandó esküvőjére. A kellemes kis bohózatban Szacsaviné eserdele ki lényét egy nyers, tulságokban vergődő harcias Geroel növel, s mondhatjuk kitűnő sikerrel. Egy kissé talán igen darabosan színezett, s némileg a tulajdonsággal tette illuzióriussá az alakot, de egészen végre jól eltalálta a vonásokat, s játé-

kával hatott. Glüzer Hormin alakítása nem annyira egy hidegvérti muszkanót, mint inkább egy bágyadt erőteljes egyéniséget mutatott be, habár még a sínes constaltá, hogy muszkanók hidegvértiek volnának. Záradekúl „Az első beteg” Dumanoir vigjátéka adatott, szintén igen eleven, mulatságos bohózat, egy pár kis félreértésre alapítva. A házassuli készülő Dervillie, res visszatér benne régi kedveséhez és Durocher az újra felavatott orvos „első beteg”nek meggyógyít a darabban egy kutyát. Sujetnek elég gyarló, de segít rajta a szellemes kidolgozás. A doctor Zilahí játsza, ezuttal kevés komikai érrel, eléggé iparkodott ugyan az alaknak megadni formáját, még pedig ingamatlan hadonázással és fogvicsorgatással, de azért a szerep teljesen elesett kezei között. Hasonlóképp kevés elismeréssel szólhatunk Tolnai szülgetés és vállait mindig magasan hordozó esetlen testmozdulatairól. Gerő Lina keresetlen természetessége azonban most is meg tette a hatást. (y.)

— **A kolozsvári hőlygek** állíregylete tegnap f. hó 9-én délután alakuló közgyűlést tartván, a tisztikar közfelkiáltás után következőleg alakult meg: elnök Hóhn Lipótné, alelnök Szabó Károlyné, pénztárnok Gyulai Lászlóné, ellenőr Horovitz Sámuelné, titkár ifj. Pataky Sándor.

— **Meghívó.** Az orvos term. tud. társulat f. évi novem. 11-én pénteken d. u. 5 órakor az ált. kör-és gyógytani intézetben orvosi szaktársait tart a következő tárgyakkal: 1. Hőgyes Endre: közlemlények az ált. kör-és gyógytani intézetből. 2. Góth Manó: Beteg bémuntatás. Kolozsvárt 1881. nov. 10-én. A titkár.

— **Időjárás.** Európában: A nagy légnyomás [766] a kontinens északi részéről kiterjed annak többi táaira is. [765] A hőmérséklet északi keleten kissé emelkedik. Hazánkban északi és északra-leti, helyenkint viharos szelek mellett a hőmérséklet alább, a légnyomás jóval fölébb száll. Az idő változó felhőzet mellett többnyire felhős borús, helyenkint derült. Csapadékok számoosan voltak viharral: Csakornyán. Az e hó 5-én előjelzett idő egyre ényhebb s csapadékokra hajlandóbb változó jellegével végéhez közeledik s a jövő napokra derült szárazabb és hidegebb lesz. Kiállítás a jövő időre: Hazánkban: általában közepes derült kisé hidegebb időt várhatni.

Hazai hírek.

— **Ismét tűz!** Mvásárhelyt tegnap reggel 6 órakor ismét tűzlárma riasztotta fel a város lakói. A tűz a Köveses utczában a román templom szomszédságában ütött ki s egy ház fedelét hamvasztott el. Nagyobb kár nem történt. A szerencsétlenség oka vigyázatlanság.

— **Kilencz mázsa villó** volt tíz napig Aradon. Rutikáról a parajdi gyufagyár számára kilencz mázsa foszfot küldtek. A gyűlökony anyagokra nézve a vasuti szabályzat elrendeli, hogy azok a célra külön berendezendő vonatokon szállítandók. Ily vonat azonban csak minden tízedik napon közlekedik Aradról Erdélybe. A társulat tehát kénytelen volt a szállítványt tíz napig Aradon raktározni. Pedig ez is ellenkező a szabállyal, mert a robbanékony anyagok huszonnyolc órában csak egy városban nem tarthatók. — Nagy volt tehát a zavar, nem tudták, mit csináljanak a veszélyes szállítmánnyal. Kivitték tehát a temetőbe, s egy sírboltban helyezték el, melynek ajtaja előtt éjjel-nappal őt állott. Az aradi kapitányi hivatal átiratlag felkérte a város tanácsát, hogy kerje fel a miniszteriumot, az iránt, hogy a vasutársaságok a veszélyes anyagok szállításánál körül fennálló szabályok megtartására utasíttassanak.

— **A kilenczszerez rablógylkos sághoz.** Hoster rablógylkos büntügyében Köves János törv. bíró mint az Egyts. írja rendkívül ügybuzgalommal folytatja az elővizsgálatot s hamarabb be is végezi azt. Közébebe lettek kihallgatva Hoster szeretője és rokonai. Hoster már háromszor volt kihirdetve és az esküvőnek a gyilkosság utáni héten meg kellett volna történnie; képzeltetmi a szegény leány rémületét, mikor vőlegénye rémtettéről hallott. Bánatában, szegényében meg akarta magát ölni. A vizsgáló bíró előtt váltig azt mondta, hogy őt mindig jó embernek, de vakmerőnek ismerte. Fehérvarról is itt volt már Körössy, ama csizmadia, kitől Hoster a gyilkosság utáni hajnalon a csizmáját vásárolta, ott hagyván régi cipőit. Hoster megátalkodottan tagadott ezuttal is, de a szembeállításnál meglepő jelenet folyt le. Körössy ugyanis Hoster tagadásával szemben, hogy őt Körössyt sohase látta, nem hogy tőle vásárolta volna a csizmát, ezt mondá: „Szerencsétlen, ne tagadjon, hiszen azt is meg tudom mondani, mi hibája van a fölém vett csizmának, melyt imo lában is látok — amiért is ocsóbban adtam oda keltetésül. Én kijelentem, hogy a bal csizmának hajlásában belül egy vakvágás van, melyet beemelyeztem. Tessék megnézni a csizmát.” A csizmát levetették s a hiba csakugyan úgy s azon a helyen föltaláltatott. Hoster e pillanatban megsemmisültnek látszott, de hamar erőt vőn magán s újból kiáltá: „Én ez embert nem látom soha!” Köves János vizsgáló bíró éjt nappallá teszi a büntügy felderítésére s a bizonyítékalmaz már oly órási, hogy alig-alig menekülhet a legmakacsabb tagadással is a gyilkos. Köves bíró egyébként azt mondja, hogy már öcsélték

ma-holnap a tagadó s nem hiszi, hogy végül is ne valljon. A bútlejek s tanuk száma megközelíti a 100-at, mindamellet, mitán az ügy tisztul minden nappal, a végítárgyalás — a bíró számitása szerint — még ez évben várható.

— **Neuroleg.** Hügel Ottónak, a „Nagyvárád” derék szerkesztőjének neje szűlt. Janky Antónia, mint őszinte részvétellel értesültünk, f. hó 8-án meghalt. Béke hamvai felett.

Vegyes hírek.

— **A pápáról.** A vatikanban most igen nagy izgatottság uralg, mert nem kevesebb mint öt bibornok fekszik halálós betegon, és pedig Pecci, a pápa fővere, továbbá Mortel, Gianelli, Panebianco és Borromeo. A pápa elrendelte a szokásos közimákat a betegek javára. — Pietro di Balan, a L' Aurora pápai hírlap volt felelős szerkesztője, pápai titkos kamarassá nevezetett ki. — A pápát igen lehangolta azon szentségértés, melyet a múlt csütörtökön éjjel az örök város egyik legelőnekebb pontján ismeretlen gonosztevők követtek el. A Piazza Kostekutin a boldogságos szűz hatalmas szobra emelkedik, melyet a pápák, de különösen XIII. Leo, sok értékes czifrássággal halmozták el. A szobrot, a nevezett éjjel ismeretlen tolvajok ellopták. A vatikanban attól tartanak, hogy a tolvajok a szobrot vagy a vízbe dobták, vagy szétrombolták.

— **Franozia diák élet** Az Ecole polytechnique-ben — írja egyik párizsi levelezőnk — meglehetősen hótrány történt. A francia diákokat kik egyéb iránt az internatus systema következtében nem ogy „urak” (olvast: vadak), mint a német Burschok, kik különösen kisebb egyetemi városokban, melyeknek eltétő elemét képezik nagyon is érték fontosságukat, a francia diákokat tehát olykor szintén megsejálja a fékezetlen szellem. Ilyenkor aztán törnek-zuznak, rombolnak, tombolnak. Ha ez a romboló kedv élő tényekre, p. o. egy más fejére irányul, azt, diák-argóban „brimado”-nak nevezik, ha azonban életlen tárgyakra, p. o. a tantermek padjaira, a haloszbok mosdó-táaira, az ebédlő tányérai, ra vagy a konyha szétzúzható edényeire czémoz, azt „chambard”-nak hívják. Mikor aztán ki van adva a jelszó, hogy ma „brimado” lesz: akkor jaj a fejeknek, annyiban sem veszik, mint a sárga főköt; ha azonban az „irányadó körök” „chambard”-ra határozzák el magukat: szegény apák fizethetik a szét-zuzott tárgyak nagy számát. Gallimard táborok, az Ecole polytechnique igazgatója, a napokban értesült, hogy a tanulók „chambard”-ra készülnek. azonnal kiadta a szigorú rendeletet, hogy a ki az intézet ingóságaihoz romboló szándékkal nyúlni mer, szigorú foglyelmi büntetésben fog részesülni. Ez új hang volt a diákoknak; eddig az igazgató és a tanári testület szemel bunytak a barbár szokás fölött s megelégedtek azzal, hogy a t. cz. apák nisztelettel megküldték a számlát. Az igazgató új tilalma hát nagy zúgolódást keltett a tanulók közt s kilenczen tetleg, még is tagadták engedelmességet, összezúzva a haloszoba mosdó-tárait s az ebédlő tükreit. A tábornok igazgató azonban szavának állt, a menünyben a kilencz reitánst a Cherche-Midi börtönébe szállíttatá; egyikök (a lázadás feje) egy havi, batan egy héti fogásra, ketten megdorgálásra ítéltettek. Az Ecole polytechnique tudvalóvileg nem oly nyilvános intézet, mint a mi egyetemünk; a tanulókat, bizonyos meghatározott számban, előleges concours (öltvételi vizsgálat) alapján veszik csak föl. Diákfékezletesség egy bíránat az internatusban nem élők közt is előfordul, ambátor a párisi diák egészen élvész a nagy tömegben. Némelykor azonban tömegesen gyűlnek össze, mint a múlt év vége felé a Bullier-ben (a régi Bal Mabille) ismerkedő estélyre. Jaj annak, a ki ilyenkor nem diákos arcczal a terembe teszi bűnös lábát: rögtön kiteszik a Boulevard St. Michel aszfaltjára. Az utóbbi ismerkedő estélyen is három idegent dobtak ki, a rendőrség persze közbelépett, a mire a diákság az ugynevezett „Gausemar sch”-ban „Camécaassou”-t (a jelenlegi rendőrfőnök neve) kiabálva járta be a nagy termet, a minék szomru vége ismét az lett, hogy négy tanulólt elfogtak. — Az itteni egyetemi élet különben még igen hézagos; a jogi és orvosi fakultáson csak október vége felé kezdődtek meg az előadások, a Sorbono ez pedig még csak f. hó 7-én kezdtek meg az erák tudományokból. A bölcséleti, irodalmi, nyelvészeti s történeti előadásoknak programja még meg sem jelent s következésképp a hó közepé előtt meg sem kezdődnek. A College de France termet pedig csak decz. első hetében fognak megnyitni. Valóban a francia egyetemi tanároknak szép életük van!

A

„Kelet” magántáviratai. (Magyar távirati iroda.) Bécs, november 10. A magyar delegáció négyes albizottsága tárgyalta és felvilágosítás után elfogadta a boszniai közigazgatási jelentést. A hadügyi albizottság a közös hadügyminiszterium rendkívüli költségvetését letárgyalta és elfogadta a póthiteleket. A zárszámadási albizottság letárgyalta a boszniai költség-

vetés 1878. zárszámadását. Az osztrák delegáció költségvetési albizottsága letárgyalta a boszniai csapatok rendkívüli szükségletét. A tengerészeti költségvetés rendes és rendkívüli szükségletét és a hadtengerészet póthiteleit.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága letárgyalta az 1879-iki számadási zárlatot és megválasztotta az izeneti bizottságot.

Konstantinápoly, november 10. A porta megbízta Geschert, hogy emlékiratot intézzen Oroszország ama követelésének visszautasítására ellen, hogy ennek Törökország hadikárpótlás után kamatot is fizessen. Bondholderek ülésén a porta Tumbeki adóra még 50.000 lírát ad, a kiküldötték ellenben egynegyed százalékra redukálják a tőke törlesztését. A szultán ebbeli irádéja pénteken tárgyalatik.

A porta szerződést kötött 100 darab torpedók ellen használatba mitrailleurse, továbbá a svéd Nordenfeld rendszeré szerint elkészített 50 darab tábori és pozíció mitrailleurse. Az oroszoknak a követénytulajdonosokkal folytatott tárgyalásról hosszas emlékiratot olvastak fel, melyben újra ragaszkodnak két egyezségnek egy időben való megkötéséhez; az emlékirat hosszas vitára szolgáltatott alkalmat.

Az oroszok biztosítékot kértek a hadisarec szabályozására nézve, de a törökök elhalasztották a válaszlást.

Debreczen, november 10. Körösy Sándor szabadlevél 105 szavazattal, Mudrony Soma ellenében képviselővé választott.

A zsinat ülésén az alkománytervezetnek a lelpipásztorok magánéletéről szóló fejezete tárgyalatott a 164 szakaszig. A 157. szakasznál a papok egyenruhája állapítottott meg; áll pedig az a következőből: begombolt fekete atilla és magyar papi süveg.

Karozag, nov. 10. Sárközy Aurél függetl. képviselővé választatott.

HETIVÁSAR.

Kolozsvár, 1881 nov. 10-én.

Derült, lanyha időjárás; az utak némileg fűrsikkadtak, minék következtében mezei utainkon a közlekedés a hosszú színtetelés után megindult; a behozatal minden tekintetben kielégítő, azonban a vételköltség nem nagy és így a forgalom nem valami élénk; a gabonáarak tartósan szilárdak, sőt mondhatnók, hogy keveset emelkedtek; a majorságtól igen megrágtak, a minék legfőbb oka az, hogy a városi kofák már jó előre elkaptokják a majorságot s így gazdaszonyaiknak csak második kézből vásárolhatnak, a mi miatt aztán természetesen nagy a zúgolódás.

A gabonapiacozon közepes forgalom mellett hectoliter szerint a következő árak irányadók: buza 9 frt. 80, elegybúza 7 frt. 35, rozs 5 frt. 95, zab 3 frt. 15, árpa 4 frt. 20, kukuricza 5 frt. 25, Sörtépiacozon f. hó 9-én felhajtott 300 drb, eladatott 130 drb.; a kőver drbja 35—62 frt., sovány 15—22 frt., malacz 9—15 frt. Takarmánypiacozon egy szekér széna 6—12 frt., szalma 3—4 frt., supszalma párja 6 kr. Majorság párjával: csirke 40—65 kr., tyúk 90 kr., sovány liba 2 frt., kővér 5 frt., pulyka 3 frt., réze 1 frt., tojás 7 drb., 20 kr.

20 literenként: pityoka 45 kr., paszuly 2 frt., dio 1 frt. 50, alma 80 kr., körte 90 kr., szőlő 1 frt. 20 kr.

Száz fő káposzta 5 frt. Fapiacozon egy szeker fa 4 frt. 50 — 5 frt. kizebb szekérről 2 frt. 50 — 3 frt.

IDEGENDK NEVSORA

— Kolozsvárt, 1881. nov. 10-én —

Biazini szálloda.

Dr. Harmath, Béla, orvos Torda Jenei Soma ruhakereskedő Torda Ostian József kereskedő O Lásos Petran Florian gr. cath lelkesz N. Almas Wiesbergot Johanna.

Hungaria szálloda.

Kravanik A. kereskedő Bécs, Perlberg Móricz adófelügyelő Beeskerek, Schöu Salamon kereskedő Bécs, Schreiber Salamon kereskedő Bécs, Sikió Miklós és fia Géza.

Namzeti szálloda.

Adler Salamon utazó Budapest, Stern Berthold kereskedő Segesvár, Novák Ferencz kereskedő Bécs, Reichel B. keresk. Birmingham.

Pannonia szálloda.

Gróf Bethlen Gergely n. birtokos Folt, Gothardt Sigmund n. birtokos Sztána, Gajzágó Jenő ügyvéd B. Hénayd, Gutmann Antal utazó Budapest, Lörincz Lipót kereskedő Alsó Jára, Weisz József utazó Bécs.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bécs, Kolozsvárt, Péntek. 1881. november 11-én

UDVOSKE.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos: KÖRÖSY SÁNDOR.

Magyar kir. államvasutak menetrendje. (Keleti vonal.)

Érvényes 1881. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad--predeal irány Kolozsvárról.												Predeal--nagyvárad irány Kolozsvárról.											
Allomások		Gyors-vonat 202. sz.		Személy-vonat 204. sz.		Vegyes vonat 281, 261, 288. sz.		Menetjegy árak				Allomások		Gyors-vonat 201. sz.		Személy-vonat 203. sz.		Vegyes vonat 281, 261, 271. sz.		Menetjegy árak			
		óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt.		III. oszt.				óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt.		III. oszt.	
								ft	kr.	ft	kr.									ft	kr.	ft	kr.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	25	5	00	6	50	6	29	4	49	Predeal	Elind.	1	09	—	—	—	—	14	87	10	62
M.-Telegd	"	3	56	5	42	8	17	5	31	3	79	Brassó (Vendéglő)	"	2	16	6	13	7	25	13	63	9	75
Rév	"	4	31	6	24	10	00	4	36	3	12	Földvár	"	2	44	6	52	8	35	12	73	9	09
Csucsá (Vendéglő)	"	5	28	7	28	12	41	2	96	2	12	Apáca	"	3	03	7	23	9	34	12	12	8	65
Bánffy-Hunyad	"	6	01	8	05	2	13	2	06	1	47	Agostonfalva	"	3	18	7	51	11	00	11	58	8	28
Egeres	"	—	—	8	50	3	30	1	16	—	83	Homoród-Kőhalom	"	3	52	8	41	12	48	10	56	7	54
Kolozsvár (Vendéglő)	Erk.	7	08	9	40	4	58	—	—	—	—	Erked	"	—	—	9	41	2	49	9	45	6	75
Kolozsvár	Elind.	7	18	10	14	8	00	—	—	—	—	Héjasfalva	"	4	54	10	15	4	01	8	79	6	28
Apahida	"	—	—	10	36	8	37	—	55	—	39	Segesvár (Vendéglő)	"	5	07	10	32	4	29	—	—	—	—
Gyéres	"	8	30	12	04	10	54	2	14	1	53	Segesvár	"	5	12	10	52	5	23	8	38	5	99
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	51	12	38	11	43	2	84	2	03	Erzsébetváros	"	5	40	11	31	6	49	7	48	5	34
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	12	23	—	—	—	—	Medgyes	"	6	01	12	06	8	10	6	74	4	82
Maros-Ujvár	"	—	—	12	56	12	35	3	12	2	23	Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Erk.	6	13	12	24	8	38	—	—	—	—
Felvincz	"	—	—	1	03	12	52	3	13	2	24	Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	31	12	30	9	50	6	33	4	52
Nagy-Enyed	"	9	17	1	27	1	42	3	67	2	62	Mikeszása	"	—	—	12	49	10	30	5	92	4	23
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erk.	9	33	1	47	2	17	4	24	3	03	Hosszu-Aszó	"	—	—	1	05	10	54	5	55	3	97
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	40	2	07	3	00	—	—	—	—	Balázsfalva	"	7	03	1	25	11	39	5	18	3	70
Karácsonfalva	"	—	—	2	35	3	48	4	90	3	50	Karácsonfalva	"	—	—	1	40	12	06	4	60	3	50
Balázsfalva	"	10	09	2	50	4	17	5	18	3	70	Tövis (Elágazás Gyula-Fehérvár felé)	Erk.	7	30	2	06	12	49	—	—	—	—
Hosszu-Aszó	"	—	—	3	07	4	44	5	55	3	97	Tövis (Vendéglő)	Elind.	7	37	2	26	2	18	4	24	3	03
Mikeszása	"	—	—	3	23	5	15	5	92	4	23	Nagy-Enyed	"	7	54	2	48	3	04	3	67	2	62
Kapus (Elágazás Nagy Szeben felé)	Erk.	10	42	3	41	5	44	6	33	4	52	Felvincz	"	—	—	3	10	3	47	3	13	2	24
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	49	3	51	6	52	—	—	—	—	Maros-Ujvár	"	—	—	3	17	3	58	3	12	2	23
Medgyes	"	11	03	4	11	7	42	6	74	4	82	Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erk.	8	18	3	24	4	09	—	—	—	—
Erzsébetváros	"	11	25	4	44	8	45	7	48	5	34	Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	23	3	34	4	50	2	84	2	03
Segesvár (Vendéglő)	Erk.	11	51	5	22	9	49	8	38	5	99	Gyéres	"	8	47	4	10	5	55	2	14	1	53
Segesvár	Elind.	12	11	5	32	10	33	—	—	—	—	Apahida	"	—	—	5	38	8	11	—	55	—	39
Héjasfalva	"	12	26	5	50	11	15	8	79	6	28	Kolozsvár (Vendéglő)	Erk.	10	7	5	50	8	47	—	—	—	—
Erked	"	—	—	6	28	12	19	9	45	6	75	Kolozsvár	Elind.	10	17	6	28	8	20	—	—	—	—
Homoród-Kőhalom	"	1	29	7	29	2	00	10	56	7	54	Egeres	"	—	—	7	26	10	08	1	16	—	83
Agostonfalva	"	2	04	8	18	3	53	11	58	8	28	Bánffy-Hunya	"	11	32	8	12	11	38	2	06	1	47
Apáca	"	2	24	8	51	4	41	12	12	8	66	Csucsá	"	12	05	8	54	1	25	2	96	2	12
Földvár	"	2	44	9	23	5	37	12	33	9	09	Rév	"	12	50	9	52	3	56	4	36	3	12
Brassó (Vendéglő)	"	3	25	10	02	6	48	13	63	9	75	M.-Telegd	"	1	17	10	27	5	43	5	31	3	70
Predeal	Erk.	4	28	—	—	reggel	—	14	87	10	62	Nagyvárad (Vendéglő)	Erk.	1	45	11	04	6	52	6	29	4	49

H I R D E T É S E K.

BAK LAJOS
műasztalos
KOLOZSVÁRTT
gépekkel berendezett gyárában mindennemű
BUTOROKAT,
BOLTI és TEMPLOMI
berendezéseket,
építési asztalos munkákat
készít, s az építések alkalmából ajánlja gőzzel kiszáritott
nagy mennyiségben
készletben levő
KOCZKAPADLÓIT.
Amerikai tölgy parquette egy □ öl 7 frt.
Koczkás parquette egy □ öl 12 frt.
Ugyan ő nála kaphatók kiszáritott tölgy, bükk, juhar,
hárs, dió, kőris s másnemű fák jutányos árban.
Megrendeléseket vidékre is a legnagyobb pontos-
sággal teljesít. (240) 53—100

Első és legnagyobb butor raktár
DUHONY JÁNOS-nál
Kolozsvártt, a Redoutte (vigadó) épületében.
Kolozsvári butor gyártmányainak és minden ezen
szakmába vágó cikkeknek nagy raktára.
Főraktára nádfonatu fa- és vaskeretű butoroknak.
Dus választék Paszomány munkákban, vég vagy meter számra.
Különböző nagyságu lőszőr madrácz és szőnyegek választékos raktára.
Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmébe ajánlani, miszerint
raktáromban mindennemű asztalos, esztergályos és kárpitos munkák
francia divatlapok mintája szerint készletben találhatók és megrendelhetők
minden szakmába vágó megrendeléseket felelősség mellett elvállalok, ugy-
szintén ocska butorokat átalakítok.
Mindenféle álló, függő és asztali tükrök, butorkelmék, ágy- és asz-
talterítőkből a legelső gyárból dus raktárom van.
Elvállalok
minden rangú menyasszonyi butor kelengyezéseket, irodai berende-
zéseket és régül butor himzéseket a legjutányosabb árakban felelősség
mellett.
Ugy helyi mint vidéki megrendelések gyorsan és pontosan telje-
sítetnek.
Mídon ezen nagy raktáram egyes kiválóbb cikkeit a n.
érd. közönségnek felsorolom, teljes tisztelettel kérem az eddigi,
éveken át engem megtisztelő bizalmokra ezentúl is érdemesíteni
Kiváló tisztelettel
Duhony János.
(436) 96—100

Vasárnap utoljára látható!
II-ik Felállítás a fapiacson levő
PANORÁMÁBAN.
I. CSOPORT:
A világ és eseményei.
II. CSOPORT:
Fauszt opera-jelenetek. Utazás a föld körül.
Utazás a holdba. Denevér opera-jelenetek.
Belépti díj 20 kr. Minden látogató ajándékot nyer.
(473) 2—3

Mária-Celli
GYOMOR-CSEPPEK,
jelesen hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,
és feltűnően az étvágyhiány, gyomor gye-
geség, rosszszagú lehellet, széklet savanyú felbő-
főzés, kólika, gyomorfuror, gyomorfégés, hűg-
köképződés, túlságos nyálkázás, srgaság,
undor és bányás, fűfűzés (ha az a gyomorból e-
red), gyomorgöres, székzsorult, a gyomornak
tükrheltsége étel és izl által, gőzítés, a lép- és
májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.
Egy üvegcse ára használati utasi-
tással együtt 35 kr.
Kapható KOLozsvÁRTT Dr. Hintz György,
Bíró János és Széki Miklós gyógyszerár-
aikban.
Továbbá: M.-Vásárhelyt Bernády; N.-Szebenben Teutsch; Bras-
sóban Schuster, Kugler, Jekelius, Stenner; Sz.-Régben Schaser; Sz.-
Udvarhelyt Koncz A. Gy.-Fejérvártt Nagy I.; Sz.-Sebesen Bin-
der, Reinhardt; Segesvártt Weber; Beszterczén Keresztes; Deesen
Roh; Dicső-Szt.-Mártonban Weber; Sz.-Keresztúron Jaeger és
Zilahon Weiss, Unger gyógyszerészeknél.
Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárán
és kereskedésében.
Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben
Brady Károly,
„az őrangyalhoz” címzett gyógyszerárán Kremzierben, Mor-
vaországban. (286) 23—26

Cs. kir. szab. védjegy Páris, 1878. kitüntetve
EUCALYPTUS-SZÁJ-ESZENCZIA
Az Eucalyptus-szájeszenccia a szájbűzét azonnal és tartósan eltávolítja; a legbiztosabb óvszer fogfájás és fogszu ellen; tisztítja a beteg szobák levegőjét és
elevenítő illattal tölti be azokat. A osztrák Orosz kormány az Eucalyptus-szájeszenccia, nyilvános gyógyintézetekben fertőtlenítő szerül a torok
betegségeinél használni elre delé. 1 üveg ára 1 frt 20 kr.
Kapható az osztrák-magyar birodalom és a külföld összes jó hírnevű gyógy és illatszertáiraiban.
(43) 8—23
N. B. Összes raktárainkban Dr. C. M. Faber hírneves és már 1862-ben Londonban a nagy díjéremmel kitüntetett, a szájj egősségügyi ápolására és a
fogak ép fenntartására szolgáló kitűnő os. kir. szab. Purítás szájj szappan mindig kapható. Kolozsvártt kapható Csapó Sándor üzletében.